

Társadalmi napilap.
Megjelenik
vasárnap és ünnepnap
kivételeivel minden nap
délután 3 órakor.

Egyes szám ára:
2 fillér.

BRASSÓI UJLAP

Szerkesztőség: Kolostor-utca
23 sz. Telefon: 110.

Kiadóhivatal: Hentschel H.
könyvnyomdája, Kut-utca 23.
Telefonszám: 356.

Kiadóhivatali ügyeket Kolostor-utca 23.
alatt lehet elintézni

A tanoncok és az ipar.

A gyermekvédelem fontos hivatása a mai korban tagadhatatlan. A szociális érzés terjedésével mindig több és több hivatást szerez magának a gyermekvédelem magas és humánus ügye. Hazánkban is sorra alakulnak a gyermekvédelmi intézmények, amelyek a szociális érzés és öntudat ébredésének dokumentálói. A keresztény társadalom, mint mindig, a gyermekvédelem munkájából is kivette a maga részét. Egyháziak és világiak egyaránt azon fáradoznak, hogy ennek az ügynek minél több támogatót találjanak, mert bizony a szegény, elhagyott, züllésnek, a bűnös utra tért gyermekeknek igen sok támogatóra, lelkes pártolóra van szükségük, hogy megmenthetők legyenek az életnek, a társadalomnak, a hazának, a vallásnak, és a szorgalmas becsületes munkának.

A gyermekvédelem szükségességét látja ma már mindenki, hiányát érzi politikus, államférfi, közigazgató, szociológus egyaránt.

Fiatalságunk nálunk a gyermekvédelmi mozgalom. Nem hiába, mert még sok kifogásolni valót találunk még benne. Nem igen hasonlítható a külföldi, pld. a belgiumi, különösen nem a svájci gyermekvédelmi mozgalmakhoz, amelyek a legszervezettebbek, a legkörültekintőbbek, igaz hogy egyúttal a legrégebbi mozgalmak is. Nincs a gyermekvédelmi kérdésnek azon mozzanata, amelyre ezen társadalmi és állami intézmények figyelme ki ne terjedne. A 18 éven aluli gyermekekről bármilyen hivatást, bármilyen munkakört teljesítenek is, vagy bármilyen helyzetben élnek is, gondoskodnak.

Hazánkban a gyermekvédelmi mozgalmak, hogy csak egyet említsék, a tanoncok védelmét, kihagyták a programjukból. Ezt ugylátszik, egyes lelkes apostolokra hagyták. Pedig amily nagymérvben megindult a gyermekvédelmi mozgalom az egész országban, nagyon kívánatos volna, ha a tanoncvédelemnek is szentelnének egy kis anyagi és erkölcsi támogatást. Csak oázis egy-egy jól vezetett tanoncotthon az országban, holott hazánkban 214.000 tanonc van leszerződötve. Az egész országban 47 otthon működik, a melyet 13.000 tanonc látogat. E rideg statisztikai számadat élénk bizonyítóját, hogy a tanoncvédelem még igen gyenge lábon áll nálunk. Ha ehhez hasonlítjuk Belgium tanoncvizonyait, akkor méltán felsohajtunk. Ott 1900-ban 294 otthon működött, a melyeket 124.000 tanonc látogatott; a tanoncok száma pedig 150.000. E két számadat összehasonlítására alig kell magyarázat; a számok elvégezik ezt.

A tanoncvédelemmel sem a társadalom, sem pedig az állam nem törődött úgy, amint a viszonyaink megkövetelték volna. Különbösen iparunkon meg is látszik. Nem vagyunk ugyan elfogultak, de meggyőződésből mondhatjuk, hogy iparunk tengésének, nyavalyáskodásának versenyképességének nem kis mérvben épen a tanoncvédelem elhanyagolása az oka. A kormány subvenciókkal, a magyar társadalmi mozgalom pedig pártolással akarta lábra állítani a magyar ipart. Az államkassza

kiürült, a magyar tulipán-mozgalom szalmalekesedéssel lelohadt és maradt minden a régieben. A magyar ipar továbbra is versenyképtelen lesz és üvegházi növény marad.

Ahelyett, hogy a baj igazi okának megszüntetésére, az iparosnevelésre fordította volna a kormány és a társadalom minden gondoskodását, ideiglenes intézkedéseket tett. A sebeket sikerült rövid időre betapasztani. Azonban a foltok mellett új rongyok szakadtak.

Nézzük Ausztriát Németországot, Svájcot a maga kis, de mégis gazdag iparával, ezeknek az iparpolitikájában egy hatalmas irányelvvel találkozunk: helyes iparosképzés, tanoncvédelem. Ezekben az államokban vannak is eredmények. Igaz, nem egy, sem kettő, de még öt év alatt sem jelentkeztek az eredmények, a végeredmény mégis hatalmas, erős bázisokon: az iparos szaktudásán, lelkiismeretességén nyugvó nemzeti ipar.

Tanuljunk már mi magyarok is! Kormányunk és társadalomunk egyaránt le kell mondani azon eszközökről, amelyekkel sikereket remélt elérni és minden erőnkkel a tanoncok nevelésére, az iparosok képzésére kell sulyt fektetnünk, ha életképes, élet erős, a nemzeti erőből fakadó magyar ipart akarunk teremteni, amelytől hazának jóléte, gazdagsága, jövője függ.

Földvári (Frühvirth) Mátyás.

Hirek.

Brassó, 1910 július 4.

Majláth püspök Brassóban. Szeretett főpásztorunk ma reggel érkezett a budapesti gyors vonattal városunkba. Az állomáson Meisel pleb. fogadta. A pleb. templomban 6 ó. szt. misét mondott, mely alatt sokan a szt. áldozáshoz járultak. Kis reggeli után 8 ó 5. p. Csíksomlyóra utazott. A püspöki szt. mise alatt a kongregánisták énekeltek. Dacára a kora reggeli óráknak a hívek nagy számmal jelentek meg a templomban.

Hívek figyelmébe. Tekintettel arra, hogy a brassói plepánia papsága szt. gyakorlatra ment a reggel 6 órai szt. misék szombat reggelig szünetelnek. A 7-órás szt. mise azonban változatlanul megmarad, ugyszintén az esti ima 7-órákor.

Személyi hírek. Soóthy Gyula szentszéki tanácsos, az erd. olt. egyet. központi igazgatója tegnap este városunkba érkezett. Ma reggel ő is a kegyelmes főpásztorunkkal együtt Csíksomlyóra indult.

Színház. Komjáthy szintársulata mindaddig míg az új nyári színház felépül, a Vigadón kívül még az Iparegylet termében is szándékozik játszani. Az előkészületek a parallel szindarabokra már is folyamatban vannak, s csütörtökön meg is kezdik az előadásokat.

Kitiltott tankönyv. A m.kir. vallás- és közoktatási miniszter „Elemente din biblie Editura Librierie Ciurcu Brassov 1900 c. tankönyvet mivel közjogi botlásokat, történelmi igazsággal ellenkező tanokat tartalmaz és mivel a magyarországra vonatkozó rész határozott rossz akaratú célszavakkal iratott a magyarországi összes elemi iskoláiból kitiltotta.

Felnőtt leányok kongregáció tagjait ez uton is értesítjük arról, hogy jul. havában gyűléseket nem tartunk. Prézés.

Névváltoztatás. Tök András komkoi illetőségű brassói lakos családi nevének Tömösi-re kért átváltoztatása megengedtetett.

Letartoztatott cseléd. Kovács Erzsébet kácsi szonaltai cselédleány Budapesten gazdájától egy 800 kor. takarékbetét könyvet, 80 kor. kézpénzt, egy aranyláncot és gyűrűt lopott el, s ezekkel hazafelé igyekezett. A távirati értesítés alapján rendőrségünk lefűlte a jó mákvirágot, mikor a vonatból kiszállt. A tárgyak megvoltak, csak a takarékpénztári könyv hiányzott.

Sétatéri zene. Ma hétfőn este fél 6 órákor az alsó-sétatéren a városi zenekar hangversenyez.

Színház.

Szombaton este a „Táncos huszárok“ c. 3 felvonásos operette került színre. A tartalma szellemes: Egy kis német városban táncolás győtri az előkelő leány sereget, de kevés a táncos az is csak civilekből áll. Deputációba mennek a nagyhercegség örököséhez, aki ép ott hadgyakorlatot tart s kéri, hogy rendelje ki a tisztikart táncolni. A herceg teljesíti a kérést. A civil vőlegények ez eljárás ellen tüntetnek. Proksch női szabó ezért azt tanácsolja, hogy ne jelenjenek meg a bálon. A civilek helyett tüntetőleg megjelennek a tisztik. A bál szépen sikerül. Egy másodikat is rendeznek. Ezt is megakarják akadályozni. Az összes bál ruhák szállítását Proksch szabó vállalja el, de csak a szoknyákat készíti el, s sztrájkot jelent. Ede a suszter inas tisztit attilákat és mentéket hozat s ebben táncolnak a leányok. A bál még pompásabban sikerül. A vőlegények már válásra gondolnak, ekkor elmegy a tisztikar a katonasággal együtt. Végre kibékülnek s kiki megtalálja a párját.

Mint egyes szereplőket kiemeljük: Barna Andrást, Hubert Egon herceg szerepében, Ujvári Lajost, a polgármestert, Faragó Ödönt, a női szabót. Hornyai Janka, a polgármester leánya pompásan megfelelt szerepének. Szép kellemes énekével s temperamentumos táncával nagy hatást ért el. A suszter inas szerepét ügyesen játszotta Várady Margit. Dicsérőleg kell megemlékeznünk a kar táncáról és énekéről. A zenekar többször tulságosan erős volt.

Vasárnap d. u. Lumpácius Vagabundus, vagy a jó madár, este telt ház előtt újra a táncos huszárok került színre. Mindkét előadásban a szereplőknek az elismerési tapsokban bőven volt részük.

Heti műsor.

Kedden, jul. 5-én itt először: A régi jó idők. Angol vigjáték.

Szerdán, jul. 6-án, Hevesi Gusztika szerződött tag első felléptével Heidelbergi diákélet színmű.

Csütörtökön, jul. 7-én A cornevillei harangok. Nagy operette.

Pénteken jul. 8-án, itt először: Mary-Anne. Operette. Zenéjét írta: Kacsóh Pongrác a „János vitéz“ szerzője.

Szombaton jul. 9-én, másodsor Mary-Anne.

Felelős szerkesztő: Kólcze Károly dr.

Alólírott teljes tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy én

FEKETE-UTCA 18. szám alatt
a legújabb gépekkel felszerelt
VEGYTISZTÍTÓ INTÉZETET nyitottam.

Hason szakmában Bécsben elsajátított ismereteim arra képesítenek, hogy a legmeszebb menő igényeknek, várakozásoknak megfeleljek.

Elvállalok fehérneműket, mint **ingek, kezek, gallérok** stb.-nek — valamint **bluzoknak, kostümeknek, szőnyegek, függönyöknek és férfiruháknak** tisztítását — továbbá **szövetek festését** renkívül **olcsó árak mellett.**

Szives pártfogását kérve vagyok

kiváló tisztelettel
DANIEL MÁRIA
Fekete-utca 18.

Egy levelezőlap elég, hogy ruháit stb. elszállíttassam.

Uj férfi divatruha üzlet!

T. c.

Van szerencsém a mélyen tisztelt Cimnek b. tudomására hozni, hogy helyben **TEHÉMPIAC 4. sz. alatt** a mai kor igényeinek megfelelő

Uri divatruha üzletet

nyitottunk, hol férfi ruhákat mindenkor a legújabb divat szerint, elsőrendű munkakerő által kidolgozva, olcsón és pontosan készítünk.

Raktáron tartunk nagy választékban **bel- és külföldi szöveteket a legújabb divatmintákban.**

Olcsó és szép munkánkról bárki az első rendelésnél meggyőződhetik, kiváló tisztelettel

Becsés rendeléseket kérve, vagyunk

Bartha és Reinert
uri divat szabók.

Paplan készítés!

Elvállalok minden fajta és nemű paplan készítést, régiek javítását stb. rendkívül jutányos árak mellett, még a legkényesebb igényeknek is megfelelően.

Szives pártfogásukat várva vagyok

kiváló tisztelettel
Kiss Zsigmondné
Kapu-utca 52. sz.

FINOM MŰSZERÉSZ MŰHELY.

Műszerek és kiegészítő részeiknek készítése.
Patent modellek és találmányok kidolgozása rajzok és ötletek szerint.

Különlegességek javító-műhelye.

Különféle szerkezetű és gyártmányú írógépek-, varrógépek- gramofonok, orvosi műszerek,
tudományos vegyműhely, (laboratorium) fizikai tanulságos műszerek

Képviselete:
a jó hírnevű és legidősebb német varrógépnek „Veritas“;
a világhírű „Jdeal“ írógépnek (teljesen látható írással).

Eredeti gramofon és Zonophon lemezek
:—: 3 nyelven, gyári árban. :—:

Csak elsőrangú hozzávalók. — Írógép iskola.

BARTHELMI G.
műszerész
Brassó, Weisz Mihály-utca 23. sz.

Csak elsőrangú hozzávalók.

Különféle gyártmányú írógép-különlegességek javító-műhelye.

Legnagyobb választék Kongré-szövetekben.

Hölgyek, kik szép és finom kézimunkát vásárolni szándékoznak, sziveskedjenek
„ raktáramat megtekinteni. „

Monogramokat zsebkendőkre, törülközőkre, asztalkendőkre 8 fillértől feljebb, 5—6 óra alatt készítek el.

BOLESCH FRIGYES
Weisz Mihály-utca 4. sz. (Copoly-féle ház)

Bínyomás és mintázás kézimunkákra.

Legnagyobb választék hímzőeszközökben.

Mindennemű fehérnemű készítését elvállalom.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal!

Vidéki rendeléseket azonnal eszkozlök.

Aki azt akarja, hogy cipője és csizmája eredeti formáját megtartsa és az mindig szép sima legyen, csináltasson 1 pár sámfát az alanti mesternél. Rendeléshez cipő, vagy csizma szükséges mintának.

Kereskedőknek nagy kedvezmény.

Kitűnő izlés.

Bőriparosok figyelmébe!

Tisztelettel tudatom a t. bőriparosokat, hogy kaptafát, sámfát s minden e szakmába vágó munkát a legjobban és legolcsóbb árak mellett készítik.

Uhrin György
Brassó, Kórház-utca 66.

A legjobb anyag.

Üzletmegnyitás!

Alólírott van szerencsém a n. é. közönség b tudomására adni, hogy egy az új törvény szerint berendezett

mérleggyártó műhelyt

nyitottam. — Megjegyzem még, hogy műhelyemben minden e szakmába vágó munka, valamint javítások a legpontosabb és legolcsóbb árakban készülnek.

Szives pártfogást kér

Widmann Pál
első brassói mérleggyára
Kórház-utca 62.

Aldea János

butor- és épületasztalos
Brasso, Fekete-utca 57 sz.
a fekete kaszárnyával szemben

a legújabb divatú butor-,
üzlet- és templomi berendezéseket készíti.

Orthopád- és műlábtelikek

ugyszintén minden új és javítási cipézmunkákat készít

BARTOS MÁRTON
CSIZMADIA-UTCA 6 SZ

Külföldi tapasztalásom után munkáimra számos elismerő levelet nyertem.

Hentschel H., keresztény-könyvnyomdája, Brassó, Kut-u. 23. szá m.

Bras
nő és
volna
mind
segít.
metőb
a férg
kik sz
lesujt
hullat
lést s
hogy
gok n
virágo
kezett
bűnh
sonlit
mert
társad
a pill
tudat
nem a
tetni.
törvény
téstől
től; se
jét, bol
K
rője. A
nemes
véghez
N
ke röp
a szög
követ
M
F
dr. Sz
börtön
a bűnb
nő kit
az árt
ta? S
lők, ro
lyosan
nyükt
D
senki
hogy
barát
Azért,
gője,
inkább
emberi
totta
adhat.
E
lakója
Az azt
ne kiv